

Basisondersteuning op de scholen van het samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland

Inleiding

De kern van het nieuwe onderwijsstelsel "Passend Onderwijs" is het verzorgen van een compleet aanbod van onderwijsondersteuning in de regio Zuid-Kennemerland. Dit stelsel zal vanaf 2014 door de besturen van ons samenwerkingsverband worden ingevoerd. Hiermee wordt geprobeerd om leerlingen zich zonder onderbreking te laten ontwikkelen, eventueel met extra ondersteuning. Hierbij staat datgene wat de leerling nodig heeft centraal. De vragen die hierbij beantwoord moeten worden, zijn:

- **Wat** heeft de leerling nodig?
- **Hoe** kan dat worden georganiseerd?
- **Wie** zijn daarvoor nodig?

De wet Passend onderwijs schrijft voor dat er twee documenten moeten worden opgesteld:

1. Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. In dit plan wordt het niveau van de basisondersteuning beschreven. Zo kunnen ouders weten wat zij tenminste kunnen verwachten van iedere school in de regio.
2. Het ondersteuningsprofiel van de scholen. In dit profiel staan de voorzieningen beschreven die er daarnaast op elke school zijn voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Dit ondersteuningsprofiel is géén tweede zorgplan. Als ouders willen weten hoe bepaalde vormen van ondersteuning op uw school zijn uitgewerkt, kunt u ze wijzen op het zorgplan op de website van de school.

Basisondersteuning

De basisondersteuning is alle hulp die gericht is op het voorkomen en oplossen van (kleinere) problemen van leerlingen. Deze hulp wordt door alle scholen van het samenwerkingsverband geboden, eventueel in samenwerking met andere instanties. Over de vorm, de kwaliteit en de inhoud van deze hulp zijn duidelijke afspraken gemaakt, die binnen het samenwerkingsverband door alle scholen worden gehanteerd. De hulp wordt op scholen gegeven, waarbij de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit.

Het samenwerkingsverband vindt dat geld, dat bedoeld is voor de ondersteuning van leerlingen, daar ook inderdaad voor gebruikt moet worden. Over de besteding van dit geld wordt door de school verantwoording afgelegd. Dit kan worden gedaan door dit te vermelden in de begroting, het jaarverslag en het resultatenoverzicht.

Alle onderwijsondersteuning die níet onder de basisondersteuning valt, wordt 'extra onderwijsondersteuning' genoemd. Deze ondersteuning heette vroeger 'breedtezorg'. Dit wordt ook betaald door het samenwerkingsverband. Onder deze ondersteuning wordt verstaan: de trajectvoorzieningen en de bovenschoolse plusvoorziening +VO. Hoe dit geregeld is, staat te lezen in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, en in de kaderplannen van de trajectvoorzieningen op de scholen.

Een klacht over de ondersteuning van leerlingen wordt behandeld op de manier zoals beschreven is in de klachtenregeling van de afzonderlijke scholen. Een geschil kan worden voorgelegd aan de landelijke geschillencommissie.

Elke school maakt apart een **ondersteuningsprofiel**. Voor dit profiel is een stuk opgesteld, dat als voorbeeld kan dienen. Dit voorbeeld is gemaakt vanuit het gezichtspunt van de leerling, en wat hij/zij nodig heeft aan onderwijs en ondersteuning. Hierbij geldt het basisprincipe 'Toewijzen volgens onderwijsbehoefte'.

In dit ondersteuningsprofiel wordt aangegeven:

- De kennis en kunde van het team dat de hulp gaat geven om problemen van leerlingen op te lossen of te voorkomen, o.a.

- Hoe de ondersteuningsstructuur is opgezet, en wat onder haar verantwoordelijkheid valt
- Speciale onderwijsvormen
- Speciale groepen binnen de school
- Hoe de school handelt bij signalen of problemen van leerlingen
- Hoe en wanneer de school andere hulp inzet
- Hoe informatie uitgewisseld wordt, dit met het oog op de privacy
- Hoe bepaalde kennis en kunde van samenwerkende scholen wordt benut
- Met welke andere hulpverleningsinstanties de school samenwerkt
- Welke afspraken er met de gemeente zijn over de zorg voor jongeren.

Ondersteuningsprofiel op de scholen van het samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland

Naam school: Technisch College Velsen

Adres: Briniostraat 12

Telefoon: 0255 546900

Naam en functie van de invuller: Dennis Engelhart/ Teamleider

Onderwijstypen: VMBO Basis/Kader?GL

- Iwoo ja/
- Aantal leerlingen bij benadering: 420

Visie op het pedagogisch-didactisch klimaat (korte samenvatting):

Wij geven ons onderwijs vorm vanuit het perspectief van de leerling. Wij stemmen onze didactische en pedagogische activiteiten af op de individuele leerling. Deze leerling:

- Heeft een natuurlijke behoefte tot leren en ontplooiing,
- Wil graag zijn eigen verantwoordelijkheden krijgen
- Wil zijn eigen keuzes maken
- Heeft behoefte aan aandacht en erkenning, respect en welbevinden.

Voor onze personeelsleden is dit hét uitgangspunt voor de verdere verdieping van hun professionele ontwikkeling. Leren en ontplooiing zijn kernbegrippen voor allen die bij onze scholen betrokken zijn. Een structurele basisvoorwaarde voor het waarmaken van onze ambities is een schoolklimaat van veiligheid en welbevinden. Aan dat fundament willen wij voortdurend blijven werken.

De individuele leerling en zijn ontwikkeling staan centraal bij alles wat wij doen. Het is onze verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat de leerling zich de kennis en vaardigheden van de basisvorming en de examenprogramma's eigen maakt.

We willen de leerling meer meegeven dan een diploma. We willen ook bagage meegeven om in het vervolgonderwijs of het dagelijks leven succesvol te zijn. We helpen onze leerlingen daarbij door ze steeds beter te laten omgaan met het maken van keuzes, het omgaan met verantwoordelijkheden en het vergroten van de zelfstandigheid. Hierbij maken we gebruik van leer- en ontwikkelingslijnen, en een portfolio waarmee de leerlingen vaardigheden kunnen ontwikkelen en versterken op hun eigen (VMBO-)niveau.

Wij bieden, vanuit de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling gezien, intern of in samenwerking met ketenpartners:

1. samenwerking met ouders en informatie naar de ouders bij zorgtoewijzing

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Ouders zijn samen met de school verantwoordelijk voor de schoolloopbaan van hun kind. De ouders worden daarom meteen ingeschakeld als er problemen zijn, of de school bepaalde maatregelen wil nemen. Ouders hebben ook informatieplicht; zij weten, bijv. uit de schoolgids, wat zij over hun kind aan de school moeten laten weten. Het uitgangspunt hierbij is dat er sprake is van een gelijkwaardige relatie tussen ouders en school, met waardering voor elkaars deskundigheid.

Daarnaast bieden wij:

- de school betreft ouders bij het opstellen van een Ontwikkelingsperspectief (voorheen 'handelingsplan' genoemd) van de leerling
- een beschrijving in het schoolplan van wat de ouders van de school mogen verwachten
- eigen aanbod van de school: wij hebben eigen schoolmaatschappelijk werk, een trajectbegeleider en een zorgcoördinator.

In ontwikkeling is:

- een beschrijving in het schoolplan van wat de school van ouders verwacht

2. zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

De school zorgt voor een sociaal en veilig klimaat. Daartoe zijn ten minste aanwezig:

- een verzuimregeling
- een beleid om pesten tegen te gaan
- een vertrouwenspersoon,
- een ondertekend 'convenant veilige en leefbare school' en
- afspraken om kindermishandeling en huiselijk geweld te melden

Daarnaast bieden wij:

- gedragsafspraken voor de leerlingen en de medewerkers
- een op elkaar afgestemd verzuim-, veiligheids- en ondersteuningsbeleid (zorgteam en zorgadviesteam)
- veiligheidscoördinator
- eigen aanbod van de school: ons pedagogisch-didactisch concept waarbij het onderwijs om de leerling heen georganiseerd wordt. Dit biedt een veilig schoolklimaat.

- Trainingen in het bemiddelen en oplossen van conflicten ('mediation')
- Een schoolmaatschappelijk werkende, die voltijds aan de school verbonden is
- Diverse maatschappelijk gerichte voorlichtingen, zoals over seksuele voorlichting, justitiële instellingen en verkeersveiligheid.

In ontwikkeling is:

- Wij zijn momenteel een vorm van het GIP model aan het implementeren. Dit model beschrijft het omgaan met leerlingen in een klassensituatie. De bedoeling van dit model is de leeropbrengst te verhogen.

3. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, die gericht zijn op sociale veiligheid en cognitieve ontwikkeling en ondersteuning

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Er zijn aangepaste methoden en materialen beschikbaar gericht op zowel leren als gedrag. Zo is er voor leerlingen die dit nodig hebben sociale vaardigheids-training of faalangstvermindering-training beschikbaar.

Daarnaast bieden wij:

- afspraken over de lesstructuur en het klassenmanagement
- de school heeft rollen en verantwoordelijkheden van interne ondersteuners vastgelegd
- kennis en kunde op het gebied van handelingsgericht werken
  - het maken van Ontwikkelingsperspectieven (voorheen: handelingsplannen)
- teamaanpak op gedrag in de klassensituatie
- elke leerling heeft een eigen eerste aanspreekpunt (mentor)
- vertrouwenspersonen
- mediation door leerlingen
- heterogene klassen
- expertise m.b.t AD(H)D / ASS
- Leer-ontwikkelingslijnen en portfolio
- keuzebegeleiding
- huiswerkbegeleiding
- aandacht voor schoolse vaardigheden
  - agendabeheer/ huiswerkvaardigheden/ tas inpakken enz.
- aandacht voor sociaal-emotionele schoolvaardigheden
  - samenwerken/ keuzes maken/ op tijd komen / inzicht in gedrag enz.

moet hier mijn bijles begrijpend lezen niet bij?

In ontwikkeling: expertise m.b.t. dyscalculie

4. preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

De school wil (samen met andere instellingen) problemen van leerlingen oplossen en voorkomen door middel van

- van schoolmaatschappelijk werk
- Een op elkaar afgestemde aanpak van het ziekteverzuim
- goede communicatie met de leerplichtambtenaar, en uitvoering van het regionaal verzuimprotocol

Een zorgcoördinator coördineert bovenstaande en andere activiteiten. De school neemt deel aan een met de ketenpartners gevormd multidisciplinair overleg (ZAT). Hierin wordt handelingsgericht samengewerkt met als doel de deelname van de leerling aan het reguliere onderwijs.

Daarnaast bieden wij:

- een intern zorgteam
- gespecialiseerde ondersteuning op het gebied van
  - schoolse vaardigheden/ werkhouding
  - sociaal-emotionele ontwikkeling

In ontwikkeling is:

- de school evalueert jaarlijks met de ketenpartners de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding en het overleg

5. differentiatie

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Docenten voldoen aan de competenties van SBL¹.

Docenten maken n.a.v. de onderwijsbehoeften van de leerling zo nodig aanpassingen in hun lessen op het gebied van o.a.

---

¹ die competenties zijn: interpersoonlijk, pedagogisch, vakinhoudelijk, didactisch, organisatorisch competent, competent in het samenwerken met collega's en met de omgeving, competent in reflectie en ontwikkeling

- verschillende leerstijlen
- meer of minder dan gemiddelde cognitieve mogelijkheden (verrijkingstof, bijles enz.)
- specifieke psychologische of sociaal-emotionele kenmerken
- dyslexie en dyscalculie: de school heeft passende materialen en methodieken voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie. In het dyslexie/dyscalculieprotocol is opgenomen hoe gesignaleerd en gediagnosticeerd wordt en tevens hoe wordt omgegaan met leerlingen met vastgestelde dyslexie of dyscalculie

Daarnaast bieden wij:

- deskundigheidsbevordering aan docenten
- hulpllessen / remedial teaching
- dyslexiekaarten/ groteletterproefwerken / **Claroread**
- (Keuze) workshops**
- Leer-/ontwikkelingslijnen en portfolio**

6. wijze van overdracht

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Bij leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte en bij afstromende leerlingen vindt altijd een “warme” (=uitgebreide mondelinge) overdracht plaats. Hierbij gaat het om doorlopende leer- en zorglijnen, waarvan het IOP een onderdeel is. Het betreft zowel de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs als de overstap van de ene vo-school naar de andere vo-school en de doorstroom naar het mbo/ hbo/ wo.

Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden in kaart gebracht en vastgelegd op basis van schriftelijke informatie bij de aanmelding, aangevuld met mondelinge informatie bij de warme overdracht en informatie van ouders.

Daarnaast bieden wij:

- ouders worden tijdig betrokken bij de overdracht van leerlingen
- eigen aanbod van de school: proefdraaien door nieuwe leerlingen (instroom)

In ontwikkeling is:

De doorlopende leer- en begeleidingslijn naar het MBO

7. registratie in een leerlingvolgsysteem

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

De school beschikt over een beveiligd digitaal systeem, waarin gegevens over de leerlingen beschikbaar zijn voor de medewerkers en (deels) voor de ouders. Het is een middel dat wordt ingezet om het handelingsgericht werken te ondersteunen, met als functies dossieropbouw en communicatie. In het leerlingvolgsysteem worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, ontwikkeling en vorderingen van de leerling, interventies en geboden ondersteuning, verzuim en incidenten en samenwerking met ouders vastgelegd. Docenten en andere professionals zorgen dat zij bekend zijn met de inhoud van het leerlingvolgsysteem.

De school registreert de resultaten van ingezette acties en beoordeelt de effectiviteit en het rendement ervan.

Met behulp van het leerlingvolgsysteem worden systematisch de uitstroom- en afstroomgegevens van de school bijgehouden.

Daarnaast bieden wij:

- (digitale) inzage in het leerlingvolgsysteem voor ouders/verzorgers

8. fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Er zijn onderwijsprogramma's die waar nodig zijn afgestemd op leerlingen met fysieke beperkingen en langdurig zieke leerlingen, bijv. aangepaste roosters en het thuis aanleveren van werk.

Een leerling moet kunnen voldoen aan de veiligheidseisen die de school stelt t.a.v. machinegebruik e.d.

9. een protocol voor verpleegkundige en medische handelingen

Basisondersteuning Zuid-Kennemerland:

Er is vastgelegd welke verpleegkundige en medische handelingen mogelijk en onmogelijk zijn, bijv. medicijnverstrekking, diabetesinjecties.

In ontwikkeling: de school gaat bepalen welke verpleegkundige en medische handelingen mogelijk en onmogelijk zijn.

Trajectvoorziening:

Hieronder volgt een korte beschrijving van de wijze waarop wij de trajectvoorziening op onze school vormgeven:

De school biedt een individueel begeleidingstraject aan de leerling waarbij gedrags- en/of ontwikkelingsproblematiek gesignaleerd is.

De trajectbegeleider ondersteunt de leerling, ouder en docent om te zorgen dat de leerling zo optimaal mogelijk aan het reguliere onderwijs kan deelnemen.

De trajectbegeleider beschikt over een eigen ruimte voor gesprekken, begeleiding en /of evt. een korte time-out voorziening.